

el Poble

ROTATIU SETMANAL ADHERIT A L'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Any I - N.º 7 - Redacció i Administració: Portaferrissa, 15 BARCELONA : : 8 d'Agost de 1931 : : Preu: 15 cts.

EDITORIAL

Els nostres problemes nacionals i polítics, assoleixen en el moment d'escriure aquesta nota un gran màxim de vivacitat.

L'acceptació unànim per tota Catalunya de l'Estatut elaborat per la Generalitat, significa, com ja s'ha dit i repetit, la liquidació d'un capítol aflictiu del llibre de l'Història de casa nostra. És evident que l'immensa majoria dels catalans aspira a veure traduídes en realitats les aspiracions que palesa l'Estatut. En aquestes condicions aquell governant que gosés oposar-s'hi d'una manera descarada incorreria en la responsabilitat més greu en que un home públic s'hagi pogut veure a Espanya, del segle XVII ençà. L'ombra fatídica del comte-duc voldrà reviure en el fons de la tancada hostilitat d'algú que també és família de comte-ducs?

No ho creiem. Tenim a la majoria dels ministres de la República per perfectes cavallers. Nosaltres sentim per Alcalà Zamora la mateixa simpatia que quan va venir-nos a veure i fou rebut apoteósicament. Considerem els alts mereixements i l'aristarquia intel·lectual d'un de los Rios. Retem l'homenatge que es mereix la incomensurable obra civil del ministre de la Guerra. Sabem que Domingo és correlligionari nostre i que ha fet més que no havia fet ningú per la cultura pairal. No tenim res que dir en contra de Nicolau—catalanista com és—de Casares, o de Martínez Barrios. Fins i tot el mateix Lerroux, no s'ha posat enfront de l'Estatut. Només són tres els ministres baixos de sostre, que constitueixen una incògnita per nosaltres. Tanmateix no creiem que un ministre, ni tres, ni tres mil, puguin deturar, per «riñones» l'omnímoda voluntat d'un poble en massa.

Confiem, doncs, que hom farà honor al pacte de Sant Sebastià i l'Estatut de Catalunya, anirà, incorporat com a ponència de Govern, a les Constituents espanyoles. Ara aquestes tenen la paraula, no per a retallar-nos bocins de llibertat, que haurien de donar-nos un altre dia, sinó per a sancionar hidalgament aquells principis que expressem els catalans amb el cor a la mà, i que si diem que no admetem discussió, no és per pinxeria, com creuen alguns, sinó perquè hi ha coses que són tan clares com la llum del sol. La nostra set de llibertat és una, i posar-hi reserves, fora com posar-ne a la claror del dia. Això no pot ésser i no serà.

Després de la victòria

Catalunya ha votat per l'Estatut amb entusiasme.

L'Estatut és, avui, el voler de Catalunya; la voluntat de la nostra terra és indiscutible després del plebiscit. Si en la República la sobirania pertany al poble, l'Estatut es ja llei per la voluntat de Catalunya.

Nosaltres, enamorats de la simplicitat de la veritat, estem fermament convençuts que és un atemptat a la moralitat republicana, tot intent de desobediència a la sobirania popular i en el nostre concepte de la ètica política, acusem de traïdors de la República i de la Llibertat als fills de les nacions hispàniques que neguin els drets de Catalunya.

Quan, nosaltres, obeint les veus amarades d'humanitat que ressonen arreu del món, hem espurgat de l'arbre sagrat del nostre catalanisme aquelles branques rígides com armes per la guerra, quan ben arrapats a la terra, amb arrels profundes, mirem enamorats el cel blau que fa de sostre a tot el món i volem estimar a tots els pobles de la Terra, quan havem foragitat el darrer bri d'odi i sentim la repugnància màxima per tots els imperialismes i xovinismes, representants indignes de nacions germanes, emprenen una ofensiva criminal contra les llibertats individuals i col·lectives que les dones i homes que viuen a Catalunya, fent us del dret que els concedeix la humanitat del règim republicà, s'han donat, lliures de tota coacció i prejudicis.

Davant d'aquest fet definitiu, no

més un brètol pot oposar-se a les nostres reivindicacions.

No es pas amb plaer que usem aquests mots aspres, la veritat els imposa i ja es temps que la veritat sigui integralment respectada.

Per defensar la veritat no refusarem cap mitjà; només en la veritat podem i trobarem la fortitud que ens cal vèncer; solament en la veritat podem ésser lliures.

Sense vanitat ni pedanteria, sense humilitat ni por, adreçant-nos als polítics professionals de la República que, esclaus del passat i esclaus de sempre per la seva ànima raquífica, continuen la tasca envilidora de malparlar de les llibertats de Catalunya, els diem:

—Traïdors!—i voldriem que la nostra veu s'escampés per tota Hispània i la sentissin tots els nostres germans que hi viuen.

En el nostre crit, feréstec com un renec, hi a la màxima solidaritat amb els pobles i fills d'Hispània.

Els professionals de la política que administren el monopoli de l'unitarisme, són els enemics de totes les llibertats, de tots els pobles i de tots els individus.

Els que avui neguen el dret a Catalunya a governar-se, negaran demà, l'acompliment de una altra reivindicació, són el róssec que ens priva a tots d'avançar vers la llibertat que freturem, són la mentalitat que ens falsifica la República, són les escurrialles de la monarquia, són els republicans de la monarquia que no saben

adaptar-se ni interpretar la República, però la República és i és en nosaltres, i ells, sense el suport de la monarquia, són una cosa eixorca i fastigosa que el poble, amb la República, els esclafarà amb aquell gest de repugnància instintiva que es produeix en tenir un cuc sota el peu.

Ha passat ja el temps de les seves combinacions tèrboles i contubernis, la sobirania del monarca posava en les seves mans les nostres llibertats; ara la sobirania es nostra i mal els pesi hauran d'acatar-la.

L'arbre sagrat del nostre catalanisme, és sobradament sapat per sostenir les còrpores de tots els Judes de la República.

Germans d'Hispània! Unim-nos i trenem les cordes, i que les llengües que volen fer-nos odiar, siguin menjades pels corbs.

ROC BORONAT

al peu del canó

LEGISLACIO SOCIAL

CATALUNYA HA APROVAT EL SEU ESTATUT, la qual cosa equival a vindicar el dret a seure a taula amb els pobles lliures, en lloc d'anar i venir de la cuina com una ventafocs.

Espanya en període constituent, el·laborarà dintre pocs dies, la seva Constitució. Es de creure que els deus immortals il·luminin els cervells en forma que duguin a la legalitat quelcom més seriós, modern i eficient que aquella grotesca caricatura legislativa, de que hom ens oferí el tast dies enrrera.

Tant-de-bò aquestes dues realitats—Estatut i Constitució—trobin el mitjà d'ensamblar-se perfectament, sense aldarulls ni renyines. Si aquestes es donessin, l'aire de cel obert que les Corts adquiririen, fora prou per ofegar tota espiritualitat i empènyer per viarany poc nobles deliberacions que haurien d'ésser model de cavalleritat i de serena elevació.

ALLA I AQUI, CAL PERO, que no negligim, que no ajornem indefinidament, la resolució del problema social, que és l'eix de tots els problemes contemporanis. Fins avui, allà i ací, han imperat l'injustícia i el despotisme. El patró ha estat un senyor convençut de que el seu dret és una mena de dret diví, que no admet limitacions ni tan sisquera canvis de jeia. Aquest senyor essencialment feudal, ha amparat els seus privilegis amb els tricorns i els mausers de la Guardia Civil i el tupí cap-girat que remata la figura del Guarda de Seguretat. Institucions les dues pagades per tot el poble, per a servir els interessos d'una classe o d'una casta. I, molt sovint, per desgràcia, l'anacrònic berret de copa de les Esquadres de Catalunya ha col·laborat i fet un gran paper en gestes d'aquesta naturalesa.

Sant Francesc Macià, patró de Catalunya